

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov **1/ Š. Z.**, bývajúceho v B., **2/ Z. Z.**, bývajúcej v B., oboch zastúpených JUDr. B. N., advokátom so sídlom v B., proti žalovanej **K. P.**, bývajúcej v B., zastúpenej JUDr. M. K., advokátom so sídlom v B., **o zaplatenie 8 298,48 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 12 C 30/2001, o dovolaní advokáta JUDr. M. K. proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 19. februára 2008 sp. zn. 8Co 165/2006, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie advokáta JUDr. M. K. **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Bratislave v odvolacom konaní (prebiehajúcom na základe odvolania žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II z 22. novembra 2005 č. k. 12 C 30/01-71 v spojení s dopĺňacím rozsudkom Okresného súdu Bratislava II z 11. januára 2006 č. k. 12 C 30/01-74) uznesením z 19. februára 2008 sp. zn. 8Co 165/2006 uložil podľa § 53 ods. 1 O.s.p. JUDr. M. K., advokátovi A., so sídlom v B., poriadkovú pokutu v sume 5 000 Sk z dôvodu, že tento advokát hrubo sťažil postup konania odvolacieho súdu a zasiahol i do základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov nedostavením sa na pojednávanie odvolacieho súdu 19. februára 2008, resp. včasným neospravedlnením sa na tomto pojednávaní, i napriek dostatočnému časovému priestoru od jeho vytýčenia (prípadne i prevzatia predvolania na iné pojednávanie, ktoré malo byť príčinou kolízie pojednávaní).

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal advokát JUDr. M. K. dovolanie (z obsahu podaní tohto advokáta na č. l. 132,144 spisu jednoznačne vyplýva, že uplatnený opravný prostriedok je dovolaním; porovnaj tiež m.m. R 34/2011) a navrhol napadnuté uznesenie zrušiť. Namietal, že odvolací súd mu odňal možnosť proti tomuto rozhodnutiu

podat' riadny opravný prostriedok (odvolať sa) so zreteľom na poučenie napadnutého uznesenia, že proti uzneseniu odvolanie nie je prípustné; zároveň namietal aj nesprávne právne posúdenie veci. V doplnení dovolania namietal zaujatosť sudkyne Krajského súdu v Bratislave JUDr. J. G..

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom.

Podľa § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa. V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu. V ustanoveniach § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. sú uvedené uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné. V zmysle § 239 ods. 3 O.s.p. ale ustanovenia § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. neplatia, ak ide (o. i.) o uznesenie o poriadkovej pokute. V danej veci je dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu o poriadkovej pokute, prípustnosť ktorého je priamo vylúčená ustanovením § 239 ods. 3 O.s.p. Z týchto dôvodov prípustnosť dovolania advokáta JUDr. M. K. nemožno vyvodit' z § 239 O.s.p.

So zreteľom na obsah dovolania a tiež povinnosť vyplývajúcu z § 242 ods. 1 O.s.p. dovolací súd skúmal, či v konaní nedošlo k procesnej vade konania v zmysle § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (teda aj uzneseniu) odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Treba zdôrazniť, že § 237 O.s.p. nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný, a ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v citovanom § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 239 O.s.p. vylúčené. Prípustnosť dovolania však nie je založená už

tým, že dovolateľ príslušnú vadu konania tvrdí, ale až zistením, že konanie má skutočne takúto vadu.

Vady uvedené v § 237 písm. a/ až e/ O.s.p. dovolateľ nenamietal a v konaní ani nevyšli najavo. So zreteľom na obsah dovolania sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou opodstatnenosti tvrdenia dovolateľa, že mu postupom odvolacieho súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. a že rozhodovala vylúčená sudkyňa (§ 237 písm. g/ O.s.p.).

Dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. je taký z hľadiska procesného predpisu vadný postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatniť procesné práva priznané mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a oprávnených záujmov. Dovolací súd zo spisu nezistil, že by v konaní došlo k takejto procesnej vade.

Dovolateľ tvrdil, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) tým, že odvolací súd mu odňal možnosť proti svojmu rozhodnutiu podať riadny opravný prostriedok (odvolať sa) so zreteľom na poučenie napadnutého uznesenia, že proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Podľa § 169 ods. 1 prvej vety O.s.p. v písomnom vyhotovení uznesenia sa uvedie, ktorý súd ho vydal, ďalej označenie účastníkov a veci, výrok, odôvodnenie, *poučenie o odvolaní* a deň a miesto vydania uznesenia.

Ak tento zákon neustanovuje inak, pre konanie na odvolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa (§ 211 ods. 2 O.s.p.).

Podľa § 201 prvej vety O.s.p. účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklučuje.

Podľa § 204 ods. 1 O.s.p. odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 204 ods. 2 O.s.p. odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané po uplynutí lehoty podľa odseku 1 preto, že sa odvolateľ spravoval nesprávnym poučením súdu o lehote na podanie odvolania. Ak rozhodnutie neobsahuje poučenie o lehote na podanie odvolania alebo ak obsahuje nesprávne poučenie o tom, že odvolanie nie je prípustné, možno podať odvolanie do troch mesiacov od doručenia.

Otázku chybného (nesprávneho) poučenia v rozhodnutí o tom, že odvolanie nie je prípustné, zákonodarca v citovanom ustanovení zákona jednoznačne vyriešil tak, že v takom prípade možno podať odvolanie do troch mesiacov od doručenia.

Rozhodnutím dotknutý subjekt (advokát, ktorému odvolací súd napadnutým uznesením uložil poriadkovú pokutu) tvrdí, že v rozhodnutí súdu nachádzajúce sa poučenie o tom, že odvolanie nie je prípustné, je nesprávne. Takáto skutočnosť (nesprávne poučenie o odvolaní), ak by aj bola daná, však nevytvára vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Samotné takéto poučenie predsa nebráni tomu, aby dotknutý subjekt odvolanie podal, ak má za to, že poučenie správne nie je. Poučením v uznesení súdu *o odvolaní* (v danom prípade v negatívnom vymedzení, t.j. že odvolanie prípustné nie je) – bez zreteľa, či ide o správne alebo nesprávne poučenie, a bez zreteľa, či ide o rozhodnutie súdu prvého stupňa alebo o rozhodnutie odvolacieho súdu – sa preto možnosť účastníkovi konať pred súdom neodníma. Odvolaciemu súdu nemožno teda dôvodne vytýkať, že by jeho poučenie o odvolaní v napadnutom uznesení založilo vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Nad rámec tejto argumentácie možno iba (pre informáciu) upozorniť na rozhodovaciaj prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v otázke možnosti uplatnenia riadneho opravného prostriedku (odvolania) voči rozhodnutiam odvolacieho súdu (porovnaj napr. uznesenie z 27. septembra 2004 sp. zn. 1 Co 4/2004, uznesenie z 2. decembra 2010 sp. zn. 1 Co 5/2009, uznesenie z 28. februára 2011 sp. zn. 1 Co 4/2010, uznesenie z 12. decembra 2011 sp. zn. 7 Co 2/2011).

Pokiaľ dovolateľ namietal zaujatosť sudkyne Krajského súdu v Bratislave JUDr. J. G., dovolací súd osobitne skúmal, či nebol naplnený takýto dovolací dôvod a tým i prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. g/ O.s.p., teda či nerozhodoval vylúčený sudca. Dovolací súd nepovažoval pritom za rozhodujúce, že dovolateľ s namietaním zaujatosti voči JUDr. J. G. v tejto právnej veci už raz neuspel (Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 18. februára 2010 sp. zn. 6 Nc 3/2010 túto sudkyňu Krajského súdu v Bratislave nevylúčil

z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na tomto súde pod sp. zn. 8 Co 165/2006), ale osobitne námietku posúdil pre toto dovolacie konanie (porovnaj m.m. R 59/1997, I. ÚS 130/06). Dospel pritom k záveru, že spomenutú sudkyňu nie je dôvod považovať za vylúčenú z prejednávania a rozhodovania danej právnej veci.

Podľa § 14 ods. 1 O.s.p. sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Cieľu sledovanému uvedeným ustanovením zodpovedá právna úprava skutočnosti, ktorá je pre vylúčenie sudcu považovaná za právne relevantnú. Je ňou existencia určitého právne významného vzťahu sudcu a to :

1. k veci, v rámci ktorého vzťahu by mal sudca svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia o veci, alebo
2. k účastníkom konania, ktorý vzťah by bol založený na príbuzenskom alebo rýdzo osobnom (pozitívnom alebo negatívnom) pomere k ním, alebo
3. k zástupcom účastníkov konania, ktorý vzťah by bol založený na pomere vykazujúcom znaky vzťahu uvedeného pod bodom 2.

Dovolací súd však vzal do úvahy i to že, pri výklade ustanovenia o vylúčení sudcov je treba vychádzať zo zásady prijatej judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej spravodlivosť nielen že musí byť poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná. Znamená to, že za vylúčeného by bolo možno považovať i takého sudcu, ktorý by síce bol bez pomeru k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom, vzhľadom však na konkrétny spôsob konania (chovania) by bolo možno objektívne pochybovať o jeho nezaujatosti. Nestrannosť sudcu sa teda nechápe len ako subjektívny postoj – osobné presvedčenie sudcu, ale z objektívneho pohľadu, t.j. či sú dané dostatočné záruky vylučujúce akúkoľvek legitímnu pochybnosť o jeho nezaujatosti.

Dovolací súd po preskúmaní obsahu spisu a so zreteľom na skutočnosti tvrdené dovolateľom, že uvedená sudkyňa šikanujúcim konaním presadzuje svoj názor a ukracuje jeho práva na obhajobu a asi úmyselne ignoruje dvojinštantnosť súdneho konania, ustálil nedôvodnosť aj tejto námietky dovolateľa. Z postupu namietanej sudkyne odvolacieho súdu k dovolateľovi nevyplýva žiadna svojvôľa či dokonca diskriminačný prístup.

Dovolací súd v postupe namietanej sudkyne nezistil žiadne znaky nejednoznačnosti či protirečivosti z hľadiska zákona; z preskúmaného vedenia konania a rozhodovania nevyplývajú prejavy svojvôle. Z tvrdení dovolateľa a ani z obsahu spisu nevyšla tiež najavo existencia niektorého z právne relevantných vzťahov uvedených v § 14 ods. 1 O.s.p. (t. j. pomer uvedenej sudkyne k veci, účastníkom a ich zástupcom).

K dovolateľovej námietke, ktorou napáda právne posúdenie veci, dovolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) je síce prípustným dovolacím dôvodom (ktorý možno uplatniť vtedy, ak je dovolanie prípustné), samotný tento dôvod ale prípustnosť dovolania nezakladá (neznamená zmätočnosť rozhodnutia). Dovolanie je v ustanoveniach Občianskeho súdneho poriadku upravené ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nemožno podať proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu; pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky prípustnosti dovolania, nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému preskúmvaniu a preto ani zohľadniť prípadné vecné nesprávnosti rozhodnutia. V dôsledku toho by posúdenie, či súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Nakoľko prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 O.s.p. a v dovolacom konaní neboli zistené ani dôvody prípustnosti dovolania uvedené v ustanovení § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie podľa § 243b ods. 5 v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nemohol sa zaoberať vecnou správnosťou napadnutého výroku uznesenia odvolacieho súdu.

Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 14. decembra 2011

JUDr. Milan D e á k , v. r.
predseda senátu

Za správnosť :
Hrčková Marta